

Duurzaam wonen in Breda

ONZE AMBITIE

Breda, een fantastische stad en dorpen om te wonen.

De kwaliteit van leven, werken en leren is hoog. Prettig wonen in een goede woning, in een fijne woonomgeving. We willen in deze bestuursperiode 6.000 woningen bouwen of in harde planvoorraad hebben. De helft in het sociale en middeldure segment, de helft vrije sector. We versnellen de woningbouwproductie. De Omgevingswet en de kennis in de stad dragen hieraan bij. Kwaliteit van stedelijke ontwikkeling staat voorop, passend bij onze ambitie: 1e Europese stad in een groen park.

Breda blijft veilig en duurzaam met een biobased economy. Maximaal gebruik van duurzame grondstoffen, minimaal gebruik van fossiele grondstoffen en een circulaire economie (geen afval, grondstoffen opnieuw gebruiken). De kwaliteit van de leefomgeving staat centraal. Samen met inwoners en organisaties werken we daaraan, bijvoorbeeld bij de aanpak van de energietransitie. We bouwen samen aan eigenaarschap, zelfredzaamheid en innovatievermogen om te voorzien in duurzame energie.

Thema Wonen in Breda

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Breda heeft veel soorten woningen en leefomgevingen voor alle verschillende bewoners. Op het gebied van wonen heeft Breda binnen de regio een centrumfunctie. Deze rol zorgt op de woningmarkt voor beweging en interactie. We willen voor alle bewoners een betaalbaar en duurzaam (t)huis, dat voldoet aan hun wensen en behoeften. Nu en in de toekomst. Bepaalde doelgroepen hebben een lastige positie op de woningmarkt. Dat zijn vooral huishoudens die aangewezen zijn op een sociale huurwoning, maar ook de groep middeninkomens. Dit zijn huishoudens met een inkomen tussen € 36.000 en € 45.000 per jaar. Door de bouw van sociale en middeldure woningen willen we hun mogelijkheden op de woningmarkt vergroten. De druk op de woningmarkt is nog steeds groot. Dat vraagt extra inzet van bouwbedrijven, ontwikkelaars, corporaties en gemeente. De bijzondere stadse leefomgeving van centrumstad Breda willen we verder uitbouwen om aan de marktvraag te voldoen.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN ?

We voeren de Woonvisie Breda en de Alliantie Breda 2019-2023 uit. Dit doen we samen met woningcorporaties, ontwikkelaars en andere partners. De aandacht ligt op de thema's:

- Betaalbaarheid en beschikbaarheid;
- Nieuwbouw, duurzaamheid;
- Leefbaarheid;
- Wonen/zorg en veiligheid.

Een belangrijke taak is het realiseren dan wel in harde plannen hebben van 6.000 woningen. Over 1.200 sociale huurwoningen maakten we afspraken met de woningcorporaties en gezamenlijke huurderskoepels (onafhankelijke verenigingen waar huurders lid van kunnen worden) in de Alliantie Breda 2019-2023. Met de alliantiepartners werken we verder aan de Veranderopgave, dat wil zeggen aan de nieuwe portefeuillestrategieën (te voeren beleid en keuzen uit beleggingsmogelijkheden) van de corporaties. Doel hiervan is dat hun woningvoorraad nu en in de toekomst aansluit op de woonwensen. Met de Monitor Sociale Woningbouw en de Jaarverslaglegging Klik voor Wonen volgen we ontwikkelingen zoals de voorraad en de vraag en wachttijden bij sociale huurwoningen.

Van de 6.000 woningen is het doel om 1.800 woningen te bouwen of in vastgestelde woningbouwplannen te hebben voor middeninkomens, in koop- en huursector. De Verordening Sociale doelgroepen en middenhuur draagt hieraan bij. Hierdoor kan de gemeente marktpartijen dwingen huurwoningen te bouwen voor huishoudens met een middeninkomen.

Ook voeren we Collectief Particulier Opdrachtgeverschap-beleid uit. Binnen de woningbouwopgave bouwen we middels een Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) 300 woningen.

Verder werken we binnen de regio Breda (bestaande uit de stedelijke gemeenten Breda, Oosterhout en Etten-Leur en de landelijke gemeenten Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Drimmelen, Geertruidenberg en Zundert) aan de bouw van 200 tijdelijke woningen voor het souterrain (groeierende groep mensen die zelf niet in staat zijn een woning te vinden) van de woningmarkt. De woningcorporaties ondernemen acties om hun woningen geschikt en betaalbaar te maken voor deze groep van bijvoorbeeld spoedzoekers en dalers op de woningmarkt. De vraag naar betaalbare woningen onder deze groep is zo groot dat we ook op nieuwe plekken tijdelijke woningen willen bouwen.

Naast nieuwbouw werken we aan het ombouwen van lege gebouwen en (bedrijven)terreinen. De stad verandert. Er is vergrijzing. Het aantal mensen dat in een woonzorgvoorziening woonde en nu is aangewezen op een zelfstandige woning, neemt toe. Ook wonen mensen vaker alleen. Dit gebeurt in een tijd dat zorginstanties nadenken over hun taak en wonen en zorg steeds meer gebeurt vanuit gescheiden budgetten. De gemeente brengt de woonzorg behoefte in beeld en de opgave die daaruit voortkomt. Voorwaarde is dat zorgaanbieders aangeven wat de behoefte is op de middellange en lange termijn. De gemeente, corporaties en zorgaanbieders werken samen aan een woonaanbod met flexibele zorg op maat. In de campagne Wonen met Gemak staat de zorg- en woonvraag centraal. Het systeem van starters, blijvers en verzilveringen is voor de ondersteuning van delen van de woningmarkt.

Met Wonen en Zorg hebben we een nieuw afwegingskader (grenzen en afspraken om besluiten af te wegen) voor initiatiefplannen voor wonen en zorg. We gebruiken deze bij verschillende plannen binnen de totaalopgave. We blijven zoeken naar passende woonmogelijkheden voor alle doelgroepen. We bouwen voort op de samenwerking tussen partners in de stad die betrokken zijn bij opgaven op het snijvlak van wonen en zorg en verkennen of een de samenwerking verder uitgebouwd en versterkt kan worden.

Een taskforce doorstroming (samengesteld team voor het oplossen van problemen) heeft de opdracht om doorstroming op de woningmarkt en passend wonen te bevorderen. We onderzoeken welke problemen middeninkomens ervaren bij het instromen in het huidige woningaanbod (inkomsgrenzen particuliere beleggers, woonruimteverdelingsregels corporaties, hypotheekisen). Dit doen we om te kijken we of we de problemen weg kunnen nemen.

De versnellings- en de gebiedsgerichte opgaven vragen om vroeg in te spelen op de gewenste woonrichting. Onder meer binnen de Bredase 100-dagen aanpak, waarin we samen met marktpartijen en eigenaren kijken naar mogelijkheden voor (versnelde) bouw van woningen. Hiervoor gebruiken we het perspectief wonen en de gebiedsprofielen als input. Hierin geven we per gebied een beeld van de richting die we voor wonen willen. Hierin staan doelen en toekomstmogelijkheden waarmee we naar gebieden en woningvoorraad kijken.

De doelstellingen voor verduurzaming en energietransitie (overstap naar duurzame energiebronnen) voeren we uit bij nieuwbouw en de bestaande voorraad woningen. De hierover gemaakte afspraken met de woningcorporaties staan ook in de Alliantie Breda 2019-2023.

WAT ZIJN DE RISICO'S ?

Voor dit thema zijn geen specifieke risico's benoemd.

Thema Verdeling beschikbare ruimte

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

We bieden ruimte aan initiatieven en bewaken de kwaliteit van de leefomgeving. Dit doen we door volledig gebiedsgericht te werken. We gebruiken kennis voor meer duurzame initiatieven die passen bij dat gebied en bijdragen aan de taken van de stad en dorpen. De keuzes in de omgevingsvisie geven hiervoor de richting.

Als ruimte bieden en kwaliteit bewaken niet samengaat, dan gaan we in gesprek met experts en belanghebbenden. Dit doen we

vanuit de waarden van het gebied. Dus lokaal maatwerk voor een duurzame leefomgeving met doe- en denkracht uit de stad, dorpen en wijken.

Om dit te ondersteunen maken we nieuwe regels en beleid. Ook komen er andere (digitale) werkwijzen en processen. Dit is niet af in 2021. Wel zijn we dan een stapje verder.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN ?

We bereiden ons voor op de start van de Omgevingswet per 1 januari 2022.

Ontwikkeling instrumenten Omgevingswet:

- Met de omgevingsvisie (de belangrijkste ambities voor de leefomgeving) worden de ambities uit het Verhaal van Breda vertaald naar keuzes voor de groei van Breda. We gaan hierover in gesprek met de stad, wijken en dorpen.
- In 2021 bereiden we het omgevingsplan voor dat alle bestemmingsplannen vervangt. Hiervoor maken we bouwstenen. We vertalen de regels van het Rijk naar de Bredase situatie. Hiervoor voegen we de verordeningen samen en we vertalen de omgevingsvisie en provinciale- en waterschapverordening in regels. Waar het kan, werken we met partners in projecten aan bestemmingsplannen. Zijn er wijzigingen nodig, dan pakken we het breed op. We vertalen nieuw beleid in regels van het omgevingsplan. We maken een basis voor het omgevingsplan dat we kunnen aanpassen. Hier werken we mee als tijdelijk omgevingsplan.
- We verbeteren de nieuwe werkprocessen voor vergunningaanvragen en initiatieven. Hierbij ontwikkelen we snelle en eenvoudige aanvragen zoals voor een dakkapel. Voor moeilijkere initiatieven komt er een omgevingstafel (plaats voor gesprekken met betrokken partijen). Dit doen we samen met partners Waterschap Brabantse Delta, Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB), de Veiligheidsregio en de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD). Een omgevingstafel is een nieuwe overlegvorm. Hierdoor komen we tot een volledige beoordeling om de initiatiefnemer te steunen in zijn aanvraag. De initiatiefnemers denken mee aan de opzet van de omgevingstafel.
- We zorgen dat de digitale ondersteuning mee ontwikkelt en sluiten definitief aan op het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). We maken software (ook een deel nieuw) hiervoor gereed en starten met het vullen van het systeem met toepasbare regels.
- Medewerkers leiden we op om gebiedsgericht te werken en maatwerk te leveren.
- Bredase participatie richt zich op betere besluitvorming. Dit kan door de denk- en doe kracht van betrokkenen. Waar mogelijk verbinden we de participatie richting met de inspraakverordening tot een nieuwe verordening. Zo nemen we de leerervaringen uit 2020 mee. Dit geeft de gemeente een juridische basis voor participatie, in lijn met Breda brengt het samen.

WAT ZIJN DE RISICO'S ?

De effecten van de Omgevingswet zijn landelijk nog niet voldoende in beeld om een Bredase doorkijk te maken. Daarnaast is Breda afhankelijk van landelijke besluiten over wetgeving en het digitale stelsel.

Thema Grote woonprojecten in de stad

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Breda is een aantrekkelijke gemeente om te wonen. De bevolking groeit, het aantal huishoudens neemt toe en daarmee ook de vraag naar woningen. De krapte op de woningmarkt is groot. We zetten in op beter gebruik van bestaande woningen en het

uitbreiden hiervan door woningbouw die aanvullend is op de bestaande woningvoorraad. Dit doen we door nieuwbouw en ombouwen. Hierdoor is groei mogelijk en blijft de stad aantrekkelijk.

Het doel is de uitvoering van de woningbouwopgave door het bouwen, of in harde plannen hebben, van 6.000 woningen. Om dit te bereiken sturen we op uitvoering en voortgang bij het bouwen van woningen, onder meer bij de projecten die onderdeel zijn van de Bredase 100-dagen aanpak. De kwaliteit en de bouw van betaalbare woningen staat voorop. Breda zet in op meer beschikbare woningen voor elke portemonnee.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN ?

We gaan verder met uitvoering geven aan de versnellingsagenda. Deze bestaat uit acties binnen de onderdelen: lopende projecten; in plaats van procesaanpak, beleid op orde, communicatie en een analyse van de ontwikkelmogelijkheden van nieuwe locaties, die noemen we de Bredase 100-dagen aanpak. In deze aanpak verkennen we plekken voor de versnelde bouw van woningen. Samen met marktpartijen en woningcorporaties doorlopen we haalbaarheidsstudies. Doel is om hier versneld tot definitieve harde plannen en bouw van woningen te komen.

Gemeentelijke gronden maken we geschikt voor woningbouw, ook voor tijdelijke woningen. Voor woningen in het midden huursegment zoeken we nieuwe locaties. Waar mogelijk versnellen we de uitgifte van grond in lopende gemeentelijke woningbouwprojecten. We maken de bouw van woningen mogelijk op plekken van andere partijen. Dit doen we door het begeleiden van planprocessen. Waar mogelijk versnellen en versterken we hierbij de woningbouwmogelijkheden.

Van het bestedingsplan Impuls voor de woonagenda is € 8,7 miljoen voor locatie gebonden impulsen. Dit doen we om belemmeringen voor de bouw van sociale en middeldure woningen weg te nemen. Ook kiezen we welke gemeentelijke plekken we gebruiken voor de bouw van deze woningen. De voorwaarden om gelden te krijgen werken we in 2021 verder uit. Ook richten we een proces in voor het indienen van aanvragen.

De gemeente staat voor grote investeringen in het fysieke raamwerk van groen, buitenruimte en infrastructuur van de stad om met goed beleid nieuwe woningen te bouwen. De ontwikkeling van de stad met meer woningen en andere functies, vraagt hierom. Grote investeringen zijn nodig voor de openbare ruimte (mobiliteit, groen en water) en het verbeteren en houden van de bereikbaarheid en leefbaarheid van de stad. Met de Nota Bovenwijkse Voorzieningen verhalen we een deel van deze investeringen op marktpartijen door hun financiële bijdragen aan nieuwe ontwikkelingen.

We werken verder aan het maken van een Regionale Investeringsagenda (RIA) vanwege de uitvoeringsstrategie voor de Nationale Omgevingsvisie. In deelgebied Breda is woningbouw de drager, gekoppeld aan investeringen in onder meer:

- Mobiliteit;
- Groen;
- Natuur;
- Water;
- Economische ontwikkeling;
- Energietransitie;
- Klimaatadaptatie.

Overheden, marktpartijen en maatschappelijke organisaties werken samen en kijken hoe hiermee om te gaan op de lange termijn (2030/2040). Hierbij maken we afspraken over het slim koppelen van investeringen vanuit verschillende beleidsterreinen. Dit is basis voor regionale aanvragen in het kader van de Woningbouwimpuls van het kabinet.

WAT ZIJN DE RISICO'S ?

- Vanuit de bestaande projectenportefeuille en de resultaten van de versnellingsagenda bestaat perspectief op het realiseren van de beleidsdoelen voor het realiseren van extra woningen in alle categorieën en nieuwe werkerreinen. Het realiseren van voldoende woningen in de categorie midden duur zal een extra inspanning vergen. Grote inspanning van alle betrokken partijen zullen nodig blijven om de plannen daadwerkelijk naar harde plannen en realisatie te brengen.
- De risico's van de grondexploitaties worden toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Thema Bereikbaar Breda

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Breda wil uitblinken in (inter)nationale bereikbaarheid. Breda blijft bereikbaar met bestaande en nieuwe vervoersmiddelen en mobiliteitsconcepten. De mobiliteit (verplaatsingen) keuzes stemmen we nog af op de uitbreiding van bewoonde gebieden, waarbij we inwoners verleiden om te kiezen voor vervoer dat past bij hun reisdoel. We willen dat deze inwoners zoveel mogelijke gebruik maken van de langzaam vervoersmogelijkheden (lopen, fietsen).

Wat we tijdens corona hebben geleerd is dat er anders naar de 'klassieke' woon-werk verplaatsing kan worden gekeken. Thuiswerken, buiten de spits reizen en digitaal vergaderen worden (steeds) meer gemeengoed. Dit willen we blijven stimuleren. In de toekomst blijkt of dit bijdraagt aan minder mobiliteit. Het kan zeker bijdragen aan een optimale (inter)nationale bereikbaarheid van de stad.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN ?

In het najaar van 2020 is de Mobiliteitsvisie Breda 2030 door de gemeenteraad vastgesteld. De daarin opgenomen uitgangspunten zijn:

- Autoverkeer gebruikt de juiste routes;
- Meer ruimte voor langzaam verkeer (lopen, fietsen);
- Breda is grenzeloos verbonden met de wereld;
- Openbaar vervoer is een uitnodigend alternatief;
- Mobiliteitssystemen zijn optimaal verbonden;
- Balans van vraag en aanbod parkeerplaatsen.

Deze uitgangspunten verwerken we in het uitvoeringsprogramma Mobiliteit.

(Inter)nationale bereikbaarheid

Eind 2020 verwachten we het Toekomstbeeld OV 2040 vast te stellen. Deze toekomstmogelijkheden hebben een aantal belangrijke verbeteringen in directe treinverbindingen. Onder andere tussen Breda en Utrecht, Eindhoven en Zeeland en internationaal met België en Duitsland. Vanaf 2021 werken we met betrokken partijen verder aan de uitvoer van deze plannen.

Voor verbetering van de verbinding van het openbaar vervoer met Utrecht werken we samen met het Rijk, de 3 betrokken provincies en Utrecht. Innovatieve concepten, zoals een Bus Rapid Transport (BRT)-systeem, zijn hierbij in beeld en worden onderzocht op haalbaarheid en betaalbaarheid. In 2021 werken we samen verder aan vervolgstappen voor invoering van dit systeem.

Samen met de Provincie blijven we ons richting het Rijk inzetten voor het belang om te investeren in de doorstroming op de:

- De A27 (knooppunt Hoopolder en A27 zuid, deel Hoopolder-Sint Annabosch);
- De A58 Breda-Tilburg;
- De A58 tussen het knooppunt Galder en Sint Annabosch, hier ligt de nadruk op.

Door de stikstofproblemen treedt er (flinke) vertraging op bij de aanpak van onderdelen van de A58. Voor het onderdeel A58 Tilburg-Eindhoven wordt de openstelling tussen 2023-2026 voorzien, hetgeen een vertraging van 1 tot 2 jaar ten opzichte van de oorspronkelijke planning betekent. Voor het onderdeel A58 Galder-Annabosch treedt, in verband met de nabijheid van het Ulvenhoutsebos, een (nog) grotere vertraging op van 3 tot 5 jaar. De openstelling wordt dan ook tussen 2025-2029 voorzien. Dit kan grote gevolgen hebben voor de verkeersdrukte op de hoofdwegen.

(Binnen)stedelijke bereikbaarheid

In 2020 is de mobiliteitsdeal Breda met de provincie Noord-Brabant ondertekend. De uitwerking hiervan verwerken we vanaf 2021 in het uitvoeringsprogramma Mobiliteit.

De Noordelijke Rondweg is belangrijk voor goede multimodale (met verschillende vormen van vervoer) bereikbaarheid van onze economische toplocaties. Een belangrijk deel van de geplande woningbouw en andere gebiedsontwikkelingen worden bereikbaar via de Noordelijke Rondweg. Verder is de Noordelijke Rondweg de belangrijkste toegang van de stad naar de autosnelwegen. Voor betere doorstroming op de Noordelijke Rondweg is in 2020 een studie naar toekomstige maatregelen afgerond. Hierbij wordt de barrièrewerking die de Noordelijke Rondweg heeft voor Breda Noord meegenomen en krijgt fietsinfrastructuur specifiek aandacht. In 2021 beginnen we met het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen die we dan met de gemeenteraad bespreken. De uit te voeren maatregelen verwerken we in het uitvoeringsprogramma Mobiliteit.

We werken aan optimale bereikbaarheid van de stad en dorpen, Dit doen we door in 2021 projecten in uitvoering te brengen. Deze staan in het Meerjaren Uitvoeringsplan Mobiliteit 2019-2022. Voorbeelden hiervan zijn:

- Aanleg turbotronde met fietstunnel Leursebaan;
- Aanpassingen kruispunt Graaf Hendrik III laan met de aansluiting van de Graaf Engelbertlaan;
- Herinrichting kruispunt Marialaan-Keermanslaan;
- Optimaliseren, renoveren en smart (eisen stellen) maken van 4 verkeerslichten op de Ettensebaan, van het kruispunt met de carpoolplaats tot en met het kruispunt met de International Association of Business Communicators (IABC) en de geregelde voetgangersoversteekplaats in Ulvenhout op de Dorpstraat (tegenover Albert Heijn).

In 2020 is voor de ontsluiting van Prinsenbeek een studie uitgevoerd. De resultaten zijn opgenomen in de Mobiliteitsvisie Breda 2030. In 2021 maken we een begin met uitvoeren van mogelijke maatregelen. Die bespreken we met de gemeenteraad. De uit te voeren maatregelen verwerken we in het uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2021.

Openbaar vervoer(OV) 2021 staat in het teken van voorbereidingen van de aanbesteding van het OV in West-Brabant (nieuwe ingangsdatum juli 2023). Er is veel aandacht gegeven aan mogelijkheden voor invoering van gedeelde mobiliteit en bereikbaarheid van bedrijventerreinen.

Fysieke maatregelen langzaamverkeer

Zoals in de Mobiliteitsvisie is opgenomen, is het, om de stad bereikbaar te houden, belangrijk om voor binnenstedelijke verplaatsingen het langzaam verkeer te stimuleren. Dit willen we doen door nieuwe verbindingen te maken tussen de woonwijken onderling en nieuwe verbindingen te realiseren over de singels, waarbij de binnen singel ook hiervoor wordt ingericht. Met de introductie van de elektrische fiets kunnen makkelijker grotere afstanden met de fiets worden overbrugd, waarmee de (elektrische) fiets een aantrekkelijker alternatief voor bijvoorbeeld de auto wordt. Om dit te stimuleren, worden de bestaande snelle fietsroutes verbeterd en worden er nieuwe snelle fietsroutes naar alle kernen in de omgeving gerealiseerd. Dit draagt natuurlijk ook bij aan een goed bereikbaar Breda.

Op het gebied van fietsen zetten we onder andere in op:

- Promotiecampagnes via 076Fiets, om inwoners te verleiden in de stad gebruik te maken van langzame vervoersmogelijkheden (lopen, fietsen);
- Realisatie snelfietsroute Breda-Tilburg, waarvan het deel Heerbaan in 2020 is uitgevoerd. Het volgende deel, richting de Sint Ignatiusstraat, is in de ontwerpfasen. Uitvoering hiervan verwachten we in 2021-2022;
- Blijvend aandacht voor veilige schoolomgevingen en routes. In overleg met scholen voeren we maatwerk uit;
- Realisatie fietsstraat Adriaan van Bergenstraat-Nieuwe Prinsenkade.

In het kader van Smart Mobility geven we in overleg met de projectorganisatie SmartWayZ vorm aan pilot anders/beter markeren van 30 km-zones.

In 2021 gaan we verder met de invoering van gereguleerd parkeren rondom het centrum. Dit gebeurt op basis van parkeerdrukonderzoeken, wensen van bewoners en in lijn met de ambities uit het bestuursakkoord. Ook gaan we in 2021 de fietsparkeercapaciteit verder uitbreiden. Fietsparkeren aan de rand(en) van de binnenstad en het station krijgen speciale aandacht.

Voor alle vormen van parkeren voeren we in 2021 innovaties door. Dit doen we waar het mogelijk is door digitalisering. Hierbij kijken we naar verdere vereenvoudiging van aanvraag- en betaalprocessen bij parkeervergunningen. In vervolg op de Mobiliteitsvisie Breda 2030 zijn uiterlijk in 2021 het parkeerbeleid met de verordeningen en aanwijzingsbesluiten actueel.

WAT ZIJN DE RISICO'S ?

Voor dit thema zijn geen specifieke risico's benoemd.

Thema Breda is een duurzame en bestendige stad

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

In 2044 is Breda CO₂-neutraal. Daarom willen we 50% energie besparen en de rest duurzaam opwekken. Breda zet in op verder vergroenen in bebouwd gebied voor verbinding naar het groen in het buitengebied. Daarnaast starten programma's voor vergroenen van particuliere tuinen en bedrijventerreinen.

Met het scheiden van huishoudelijk afval dragen we bij aan de duurzame, circulaire economie (hergebruik van spullen) en verminderen van restafval. Positieve aandacht voor preventie en de kringloopwinkel. Meer en goed scheiden van afval blijft belangrijk. In 2030 zamelen we zoveel mogelijk grondstoffen (natuurlijke stoffen zoals groente en snoeiafval) in per inwoner en bereikt de hoeveelheid huishoudelijk fijn restafval (afval dat overblijft na het scheiden) de 30 kilo per inwoner per jaar.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN ?

De acties van de duurzaamheidsvisie Breda 2030 gaan we waar nodig verder actueel maken en updaten naar 2040, ook voor de omgevingsvisie en omgevingsplan. De raad besluit in 2021 welke wijken/ gebieden als eerste tot 2030 aardgasvrij worden gemaakt. Voor dit gebeurt brengen we samen met betrokkenen in kaart wat er in de wijk speelt op gebied van energietechniek, ruimtelijke ordening (proces voor de inrichting van openbare ruimte), maatschappelijke vraagstukken en sociale samenhang (verbinding met elkaar). We stellen gelijktijdig als onderdeel van deze begroting ook de klimaatbegroting 2021 vast.

Regionale Energiestrategie

Vaststelling van het concept van de Regionale Energiestrategie (RES) gebeurt in 2020. RES is opgesteld met 16 gemeenten in de

regio, het Waterschap en de Provincie. In 2021 is de definitieve RES en het Uitvoeringsprogramma RES vastgesteld. Dan start de uitvoering. De RES maken we elke 2 jaar actueel.

Transitie Visie Warmte

In 2021 voeren we de Transitie Visie Warmte (TVW) uit. De gemeente levert een document op waarin is vastgesteld wanneer en welke buurten, bedrijventerreinen en wijken van het aardgas afgaan. De gemeente stelt dit op met partners uit de stad, inwoners en bedrijven. Na 2021 gaan we aan de slag in de wijken die in 2030 van het aardgas afgaan. Om dit proces te ondersteunen maken we een dashboard (verzameling applicaties voor het weergeven van informatie) met de woningbouwcoöperaties (WoCo's), Enexis en de Bredase Energie Coöperatie (BRES). Hierin staat per buurt informatie over soorten woningen, mogelijk toe te passen energiesystemen, sociale structuur en andere onderwerpen die spelen in een buurt. Dit dashboard is uiteindelijk door alle betrokkenen (zoals inwoners, bedrijven, energieleveranciers, WoCo's en de gemeente) te gebruiken bij een keuze van noodzakelijke en wenselijke energievoorzieningen.

In een paar buurten gaan de WoCo's in 2021 al aan de slag met hun woningen. Zij zijn door de Rijksoverheid aangewezen als de startmotor van de Energietransitie. De gemeente zal waar mogelijk zorgen dat particuliere woningen meelopen in dit traject.

Jaarlijks doel CO2 uitstoot

In 2021 streven we naar het jaarlijkse doel om minimaal 28 kiloton CO2-uitstoot te halen en de achterstand van 74 kiloton in te halen. In 2017 (meest recente jaar dat informatie beschikbaar is) was de CO2-uitstoot in Breda 835 kiloton. Het doel voor 2017 was 761 kiloton. De uitdagingen die we hierbij hebben met name als het gaat om de benodigde financiële middelen zijn verder vertaald in de klimaatbegroting. De realisatie van het doel staat onder druk. We blijven echter inzetten op innovatie, creativiteit en extra bijdragen vanuit Rijk en Europa om de doelen te halen.

Doelen voor Natuur Netwerk

De gemeente heeft als 1e van de B5+ gemeenten (Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch, Oss, Roosendaal en Tilburg) de afgesproken doelen uitgevoerd voor het Natuur Netwerk. Het resultaat is in totaal 144 hectare (hectare is 10.000 m2) nieuwe natuur. Ook is er veel geïnvesteerd in de Lage Vuchtpolder voor het verbeteren van het leefgebied van de weidevogels. Wat nog moet gebeuren is de aanleg van de 4 kilometer Ecologische Verbindingszones (EVZ). Hierna zijn de afspraken afgerond. Binnen het stedelijk gebied (verbonden bebouwde gebieden) wil de gemeente bij nieuwbouw een duidelijke plek geven aan groen. Dit kan door het doortrekken van de Mark en op langere termijn Seelig-terrein. Daarnaast betreft de gemeente bedrijven en bewoners en pakt de vergroening van bedrijventerreinen en tuinen verder aan.

Ontwikkelingen geven aanleiding om na te denken over vragen rondom:

- Circulaire economie (hergebruik van spullen);
- De vervolgambities van VANG (anders inzamelen van afval);
- Samenwerking in de regio en de band met onze inwoners.

Uitwerken ideeën over afval

Voor een goede afweging voor de toekomst, starten we met het uitwerken van toekomst ideeën over afval en afvalinzameling. Zie programma 4. Het onderzoek naar de circulaire (hergebruik) en biobased (hernieuwbaar natuurlijk materiaal) mogelijkheden binnen en buiten de gemeentelijke organisatie, werken we verder uit. We kijken hierbij hoe we de transitieopgave (verandering vraagstuk) het beste kunnen ondersteunen.

150 kilovolt hoogspanningsleidingen

TenneT werkt de haalbaarheidsstudie verder uit om 150 kilovolt hoogspanningsleidingen in bebouwd gebied onder de grond te krijgen. Uit onderzoek blijkt dat dit mogelijk is. Dit moet leiden tot een voorlopig ontwerp. Hierna kan in 2022 de aanleg starten.

Inkoopbeleid

Met duurzaam inkoopbeleid dragen we bij aan duurzame productie en consumptie. We zijn ons bewust van de noodzaak van

duurzaam inkopen en aanbesteden. Door hier actief mee bezig te zijn, levert de gemeente een bijdrage aan verschillende transitieopgaven.

WAT ZIJN DE RISICO'S ?

Voor dit thema zijn geen specifieke risico's benoemd.

WAT MAG HET PROGRAMMA KOSTEN

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
Wonen in Breda	1.854	4.324	5.006	2.225	692	691
Verdeling beschikbare ruimte	4.860	3.932	4.979	3.859	3.887	3.883
Grote woonprojecten in de stad	13.048	25.538	21.723	7.834	2.480	2.480
Bereikbaar Breda	15.880	14.097	14.738	14.423	14.173	14.069
Breda is een duurzame en bestendige stad	4.079	8.591	5.362	4.180	4.253	4.212
Reserve Bodemfonds	394	735	0	0	0	0
Reserve Klimaatfonds	262	268	274	280	286	286
Totaal Lasten	40.377	57.486	52.082	32.801	25.771	25.621
Baten						
Wonen in Breda	96	120	29	29	29	29
Verdeling beschikbare ruimte	1.967	1.898	2.213	1.603	1.595	1.595
Grote woonprojecten in de stad	15.122	21.191	20.022	8.816	2.037	1.737
Bereikbaar Breda	17.152	13.208	15.121	15.026	15.226	15.226
Breda is een duurzame en bestendige stad	1.251	1.438	1.130	990	996	996
Reserve Bodemfonds	12	495	783	588	438	438
Reserve Klimaatfonds	-79	244	1.010	244	244	244
Reserve parkeerbedrijf	100	433	333	356	0	0
Reserve parkeerfonds	565	0	0	0	0	0

Reserve Versnellingsopgave Wonen	860	3.173	4.150	1.370	0	0
Totaal Baten	37.046	42.199	44.791	29.023	20.567	20.267
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	3.332	15.288	7.291	3.779	5.205	5.354

FINANCIËLE TOELICHTING OP DIT PROGRAMMA

Wonen in Breda

Vanuit het coalitieakkoord zijn middelen beschikbaar voor de versnellingsopgave wonen. De lasten binnen dit thema zijn vooral de financiële middelen voor deze versnellingsopgave. Deze middelen komen uit de in 2018 opgebouwde reserve voor de woonopgave.

De hogere lasten ten opzichte van de begroting 2021 betreffen lasten ten behoeve van de uitvoering van de woonagenda. Deze hangt samen met de hogere onttrekking uit de reserve versnellingsopgave wonen. In 2021 en 2022 stellen we € 0,26 miljoen beschikbaar ten behoeve van de huisvesting Statushouders (o.a. Koetshuis).

Verdeling beschikbare ruimte

Binnen het thema verdeling beschikbare ruimte zijn de financiële middelen opgenomen voor ruimtelijke ordening (proces inrichting openbare ruimte), waaronder de kosten voor bestemmingsplannen (plan waarin staat wat er met een ruimte mag gebeuren). Daarnaast staan hierin de opbrengsten en de kosten die samengaan met ontwikkelingen in de stad. Dit zijn initiatieven van derden voor ondersteunende projecten.

Onder dit thema is in 2021 de impuls voor de voorbereiding van de omgevingswet van € 0,8 miljoen opgenomen. Dit zorgt voor hogere lasten. Daarnaast neemt de inzet op faciliterende projecten toe, dit hangt samen met de stijging van de opbrengsten. Voor het gebiedsonderzoek Princenhage stellen we € 0,05 miljoen beschikbaar.

Grote woonprojecten in de stad

Binnen dit thema vertalen we de financiële plaats van de grondexploitatie (begroting om grondkosten en grondopbrengsten van ontwikkelplannen in kaart te brengen) voor woningbouw. Daarnaast staan hierin de opbrengsten en kosten die samenhangen met onze positie in de strategische voorraad.

De wijziging in de opbrengsten en kosten tegenover de begroting 2020, hangt samen met de schommelingen van de grondexploitatie in de afgelopen jaren. En het hangt samen met de fasen van projecten. In 2021 en 2022 verwachten we uit de grondexploitaties € 5,7 miljoen. We verwachten dit uit incidentele resultaten, uit ontwikkelen of verkoop van vastgoed.

Bereikbaar Breda

Binnen dit thema zijn opgenomen de kosten, de jaarlijkse kapitaallasten, voor de aanleg van de infrastructuur van de wegen en de verkeerslichten binnen de stad en de aanleg van parkeerterreinen en de bouw van parkeergarages en de exploitatie hiervan. Vanuit de parkeerterreinen en de parkeergarages worden parkeeropbrengsten gegenereerd.

De opbrengsten zijn ten opzichte van de begroting 2020 hoger, omdat in 2020 de opbrengsten zijn verlaagd als gevolg van de incidentele uitkering van het Rijk voor de inkomstenderving van parkeren. We voegen onder dit thema een impuls van € 0,17 miljoen ten behoeve van langzaam verkeer.

Breda, een duurzame en bestendige stad

Hieronder zijn de financiële middelen opgenomen voor de energietransitie (overgang op duurzame brandstoffen), zie hiervoor ook de toelichting op de inzet van de reserve klimaatfonds. Per wijk stellen we als onderdeel van de wijkplannen ook een wijkenergieplan vast. Op basis van het coalitieakkoord is hiervoor € 0,4 miljoen opgenomen. Dit is ook voor milieubeheer en voor natuur- en milieueducatie, waaronder Boerderij Wolfslaar.

Het verschil in begroting 2020 en 2021 zijn éénmalige gelden in 2020 binnen het product Milieubeheer van de september en decembercirculaire 2019 voor een bedrag van € 4,1 miljoen voor onder andere de Regionale Energie Strategie en geluidsmaatregelen HSL.

Inzet reserves

De storting in de reserves betreft de storting in de reserve klimaatfonds die we voeden door de gemeentelijke participatie in project windmolens Hazeldonk. In 2021 onttrekken we eenmalig € 0,8 miljoen voor ten behoeve van de uitvoering van de energietransitie. De onttrekking van de versnellingsopgave is afhankelijk van de uitgaven van de inzet van de middelen uit de bestemmingsreserve woonopgave. De onttrekking van de reserve bodemfonds hangt samen met de werkelijk gemaakte kosten op het product bodem binnen Milieubeheer.

INVESTERINGEN

(bedragen x € 1.000)

Investerings in dit programma	Lopend krediet per 1-9-2020	Nog te voteren voor 2021	Nog te voteren voor 2022	Nog te voteren voor 2023	Nog te voteren voor 2024	Totaal beschikbare investeringsmiddelen
Wonen	1.987	-	-	-	-	1.987
Oostflank	2.111	-	-	2.000	-	4.111
Achter de Lange Stallen	250	250	250	-	-	750
Tuinen van Genta	-	-	750	-	-	750
Overige nieuwe projecten	926	400	400	-	-	1.726
Aankoopprogramma	4.945	-	-	-	-	4.945
Mobiliteit	13.657	2.700	2.600	4.400	-	23.357
Hoogspanningsverbinding 150kv	3.204					3.204
Mobiliteitsdeal Verbeter Breda (w.o. Noordelijke Rondweg)	-	500	2.000	2.750	4.250	9.500
Fysieke maatregelen langzaamverkeer	-	300	-	-	-	300
Parkeren	639	-	-	-	-	639
Groen en Water	4.041	410	410	410	-	5.271
Milieubeheer	47	-	-	-	-	47
Recreatieve groene voorzieningen buitengebied	-	1.500	-	-	-	1.500
Totaal	31.807	6.060	6.410	9.560	4.250	58.087

Wonen

Dit betreft het krediet ten behoeve van de verstrekking van startersleningen.

Oostflank

Dit betreft het krediet voor de eerste fase van het project Oostflank, die zich op de Vlaszak en omgeving concentreert en als

leidraad voor het ontwerp het Ambitiedocument is vastgesteld. Het totale project wordt stilgelegd en later in 2023 opgestart. In 2023 voegen we vanuit de impulsen € 2 miljoen toe voor de uitvoering.

Achter de Lange Stallen

Krediet gevoteerd in 2020, bestemd voor de omgeving (KPN en De Lange Stallen), Hiervoor worden plannen gemaakt om diverse andere projecten te faciliteren. Het gaat hierbij om herinrichting van de straat Achter de Lange Stallen, en het anders omsluiten van de Molsparking, en daarmee samenhangende aanpassingen in de openbare ruimte om in dit gebied extra kwaliteit te brengen.

Tuinen van Genta

Er zijn contractuele afspraken gemaakt met ontwikkelaar om in samenhang met de woningbouwontwikkeling Tuinen van Genta (circa 200 woningen) de Teteringsedijk en Hoge Steenweg opnieuw in te richten. Hierover zijn inmiddels ook toezeggingen gedaan richting omgeving. Deze opgave wordt door gemeente en ontwikkelaar bekostigd.

Aankoopprogramma

Het krediet voor het aankoopprogramma is bij de begroting 2019 gevoteerd en bedoeld voor grondaankopen als zich daar kansen voordoen.

Mobiliteit

De kredieten voor mobiliteit zijn voor de aanleg van de infrastructuur van de wegen binnen de stad, waaronder instandhouding bestaand netwerk, schaalprong OV en fiets, voorbereidingskosten noordelijke rondweg. Daarnaast voegen we in 2021 impulsen toe voor de Mobiliteitsdeal met de Provincie en voor de versterking langzaamverkeer.

Groen en Water

De investeringen bestaan uit realisatie ecologische verbindingzone's, instandhouding biodiversiteit en ecologisch zone Benedenmark

Hoogspanningsverbinding 150kv

Het krediet is beschikbaar gesteld om te onderzoeken om het verkabelen van hoogspanningsverbinding mogelijk te maken en het project daarna uit te voeren.

Recreatieve groene voorzieningen buitengebied

Dit betreft de impuls voor investeringsmiddelen voor het Buitengebied Prinsenbeek, Markdal bovenstreams, Landgoed Wolfslaar en voor de fietspaden in het Ulvenhoutse Bos.

RESERVES

Mutaties in Reserves

Bedragen x € 1.000

Duurzaam wonen in Breda	Stand 1-1-2021	Bedrag Mutaties	Stand 31-12-2021
Parkeerbedrijf reserve	689	-333	356
Bodemfonds	3.339	-783	2.555
Klimaatfonds	1.036	-736	301
Versnellingsopgave Wonen	5.520	-4.150	1.370
Totaal	10.585	-6.002	4.583

De mutaties in de reserves verklaren we als volgt:

Reserve Parkeerbedrijf

Doel: De reserve is om tegenvallers op te vangen waardoor we de tarieven gelijk kunnen houden.

Toelichting: De reserve is opgebouwd uit het resultaat van Parkeren tot en met 2017.

De afspraak is om het saldo naar 0 af te bouwen in 2020 t/m 2022.

Reserve Bodemfonds

Doel: De ontwikkelingen in de stad zijn onzeker. De inzet is maatwerk en niet elk jaar hetzelfde. Door een bodemreserve vangen we de pieken en dalen in de uitgaven op.

Toelichting: De reserve vullen we met het resultaat op het product Bodem. Enkele restantkredieten uit de investeringsreserve zijn in 2014 naar deze reserve gegaan. Bodemsanering (grond vrijmaken van vervuiling) verwerken we door gebruik en is geen investering. De bijdrage van de DUB-gelden zijn tot en met 2020, op dit moment is nog niet duidelijk of voor 2021 en verder een bijdrage wordt verkregen, vanaf 2021 worden de exploitatiegelden gedekt uit de reserve.

Reserve Klimaatfonds

Doel: Jaarlijks stellen we het uitvoeringsprogramma klimaat op. Dat maakt deel uit van de gemeentelijke begroting. Inkomsten en uitgaven uit het overeengekomen reserve Klimaatfonds, houden we bij in een register. Jaarlijks evalueert het college en stelt het uitvoeringsprogramma klimaat vast. Dit gaat ter kennisname naar de raadscommissie. Hierin nemen we de evaluatie van het investeringsprogramma klimaat op. In 2016 is gestart met energiezuinige projecten.

Toelichting: Het reserve Klimaatfonds bestaat uit bijdragen door de gemeentelijke samenwerking in project windmolens Hazeldonk. Hieruit ontvingen we éénmalig € 225.000 in 2014 (waarvan € 75.000 voor bedrijvenvereniging Logistic Center Hazeldonk-Meer (LCHM). Vervolgens ontvangen we 20 jaar lang jaarlijks (geïndexeerd) € 247.500 (waarvan € 43.500 voor het grondbedrijf). In 2021 onttrekken we eenmalig € 0,8 miljoen ten behoeve van de inzet voor de activiteiten voor de energietransitie.

Reserve Versnellingsopgave Wonen

Doel: Bij het Coalitieakkoord zijn er soms middelen beschikbaar voor de Versnellingsopgave Wonen. Deze dekken we uit winstnemingen die er soms zijn vanuit de grondexploitaties. Het doel van de bestemmingsreserve is om de middelen beschikbaar te houden voor de Versnellingsopgave Wonen. De winst storten we in de reserve. Wat we uitgeven halen we uit de reserve.

Toelichting: De reserve komt uit de jaarrekening 2018.

VOORZIENINGEN

Mutaties in Voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Duurzaam wonen in Breda	Stand 1-1-2021	Bedrag Mutaties	Stand 31-12-2021
Onderhoud parkeerbedrijf	2.872	477	3.349
Planmatig onderhoud VO	2.661	-111	2.550
Mobiliteit	586	83	669
Vrz van derden verkregen middelen (progr 3)	485	0	485
Totaal	6.603	450	7.053

De mutaties in de voorzieningen verklaren we als volgt:

Voorziening Onderhoud gebouwen Parkeerbedrijf

Doel: De voorziening is voor meerjarige onderhoudskosten van gebouwen (Parkeergarages) van het Parkeerbedrijf te egaliseren.

Toelichting: De bijdragen verhogen we volgens de bouwkostenindex (structureel).

Voorziening Parkeerbonds

Doel: Het doel van een parkeerbonds is om middelen te krijgen door bijdragen van initiatiefnemers. Daarmee creëren we parkeervoorzieningen of andere parkeermaatregelen. Dit doen we als particulieren en bedrijven dat zelf niet kunnen en als we

de kwaliteit hierdoor kunnen blijven garanderen. Dus met de hulp van een parkeerfonds sparen we geld voor parkeervoorzieningen. Er is geen bestedingsplan, wel moeten we binnen 10 jaar parkeerplaatsen realiseren.

Toelichting: De uitgaven zijn gebonden aan een doel en hebben een verplichte bestedingsrichting. Per gekochte parkeerplaats moet € 5.000,- zonder belasting (BTW) worden gestort.

Voorziening Verkeersregelinstallaties (VRI's, Mobiliteit)

Doel: Met deze voorziening kunnen we de verkeersregelinstallaties verantwoord en doelmatig goed houden. Uitgangspunten hierbij zijn:

- Geen veiligheidsrisico's voor de gebruiker;
- Geen hinder bij het gebruik;
- Zo min mogelijke kapitaalvernietiging.

Toelichting: Een jaarlijkse bijdrage van € 900.000 aan het onderhoud voor verkeersregelinstallaties is voldoende om de bestaande VRI's op een goed niveau te houden. In verband met het eerder vervangen de van regeltoestellen van Siemens, deze worden niet meer nieuw geleverd, heeft een herprogrammering in de meerjarenplanning en dotatie in de voorziening plaats gevonden. In 2020 is € 1.400.000 gedoteerd in de voorziening, in 2021 en 2022 wordt € 1.200.000 gedoteerd in de voorziening. In de jaren 2024, 2025 en 2026 vinden lagere dotaties plaats, respectievelijk € 700.000, € 500.000 en € 400.000. Over de jaren 2020 tot en met 2026 heeft gemiddeld een dotatie plaats gevonden van € 900.000.

Planmatig onderhoud vastgoedontwikkeling

De voorziening is voor de onderhoudskosten van de panden van het grondbedrijf. Op korte termijn ontbreekt voor deze panden een echt en vast voornemen voor ontwikkeling. De panden hebben wel onderhoud nodig.

De basis voor de bijdrage is een meerjarenonderhoudsplanning. De doorberekening is gemaakt tot 2026. De jaarlijkse bijdrage is € 0,5 miljoen.

BELEIDSSTUKKEN

Achterliggende documenten bij thema

1. Wonen in Breda

Naam document	Soort document	Jaar
Beleidsadvieskaarten Bredaas Erfgoed 2008	Kaderstellend	2008
Brochure grondprijzen 2018	Kaderstellend	2018
Gebiedsperspectief Havenkwartier	Kaderstellend	2017
Gebiedsvisie Binnenstad	Kaderstellend	2014

Naam document	Soort document	Jaar
Gebiedsvisie Brabantpark	Kaderstellend	2010
Kantorennota Breda 2020	Kaderstellend	2011
Nota Grondbeleid 2014	Kaderstellend	2014
Ontwikkel- en realisatiestrategie Via Breda	Kaderstellend	2015
Ruimtelijke visie voor de Gasthuisvelden	Kaderstellend	2016
Structuurvisie Bedrijventerreinen Breda 2020	Kaderstellend	2008
Structuurvisie Breda 2030	Kaderstellend	2013
Structuurvisies Doornbos en Linie	Kaderstellend	2012
Welstandsnota	Kaderstellend	2004
Algemene verklaring van geen bedenkingen (Wabo-Bor; 24-8-2019)	Kaderstellend	2019
Erfgoedverordening	Kaderstellend	2011
Beleidsregels voor het afwijken van een bestemmingsplan	Kaderstellend	2015
Nota van Uitgangspunten Breda-Oost	Kaderstellend	2012

Naam document	Soort document	Jaar
Nota van Uitgangspunten Ginneken	Kaderstellend	2009
Nota van Uitgangspunten Ulvenhout	Kaderstellend	2009
Verordening bedrijveninvesteringszone Breda-Oost 2017 (financieel/fysiek)	Kaderstellend	2015
Vigerende bestemmingsplannen (alle)	Kaderstellend	2019
Participatieleidraad bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving	Kaderstellend	2019
Coördinatieverordening gemeente Breda	Kaderstellend	2019
Besluit tot het aanwijzen van categorieën gevallen waarin een verklaring van geen bedenkingen niet is vereist	Kaderstellend	2019
Woonvisie Breda: wonen in een dynamische stad	Kaderstellend	2013
Aanvulling op de Woonvisie 2013	Kaderstellend	2016
Tijdelijk (werken) en wonen in Breda	Kaderstellend	2007
Verordening doelgroepen sociale woningbouw en middenhuur Breda	Kaderstellend	2019
Aanpak kamerverhuur	Kaderstellend	2014

Naam document	Soort document	Jaar
Taakstelling statushouders	Kaderstellend	2019
Actieplan studentenhuysvesting	Kaderstellend	2016
Alliantie Breda 2019-2023: afspraken over wonen in Breda	Kaderstellend	2019

Achterliggende documenten bij thema

2. Verdeling beschikbare ruimte

Naam document	Soort document	Jaar
---------------	----------------	------

Zie hiervoor de beleidsdocumenten zoals weergegeven bij 1 thema Wonen in Breda

Achterliggende documenten bij thema

3. Grote woonprojecten in de stad

Naam document	Soort document	Jaar
---------------	----------------	------

Zie hiervoor de beleidsdocumenten zoals weergegeven bij 1 thema Wonen in Breda

Achterliggende documenten bij thema

4. Bereikbaar Breda

Naam document	Soort document	Jaar
Aanwijzingsbesluit fietshandhaving Breda 2018	Kaderstellend	2018
Verordening parkeerbelastingen Breda 2019	Kaderstellend	2019

Aanwijzingsbesluit parkeren 2019	Kaderstellend	2019
Aanwijzingsbesluit parkeerbelastingen 2019	Kaderstellend	2019
Beleidsregel Bezoekersregeling type straat en type garage 2017	Kaderstellend	2017
Nota parkeer en stallingsbeleid Breda (2004, herijking 2013)	Kaderstellend	2004
Structuurvisie Breda 2030	Kaderstellend	2013

Achterliggende documenten bij thema

5. Breda is een duurzame en bestendige stad

Naam document	Soort document	Jaar
Duurzaamheidsvisie Breda 2030	Kaderstellend	2016
Actsheets onderdeel van de duurzaamheidsvisie Breda 2030	Kaderstellend	2016
Bodembeheernota en bodemkwaliteitskaart vaststellen hergebruik grond	Kaderstellend	2017
Bodemmasterplan Breda 2030	Kaderstellend	2017
Impuls ruimtelijk adaptie Breda	Kaderstellend	2016
Evaluatie uitvoeringsprogramma klimaat, bodem en geluid/bodem/externe veiligheid	Kaderstellend	2017
Geluidskaarten Omgevingslawaaai	Kaderstellend	2017

Klimaatnota 'Steek positieve energie in het klimaat"	Kaderstellend	2008
Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Breda 2008	Kaderstellend	2008
Luchtkwaliteitsplan 2006-2009 (Fijn) stof tot nadenken	Kaderstellend	2006
Ontheffingenbeleid Wet geluidhinder 2007	Kaderstellend	2007
Uitvoeringsprogramma Klimaat 2017-2020	Kaderstellend	2017
Notitie Recreatie@GalderseMeren	Kaderstellend	2012
